

iets kleiner en slanker was. Natuurlijk kon ik de vogel maar in het voorbijgaan een klein moment waarnemen, maar ik meen stellig bij het opvliegen van de vogel gemerkt te hebben, dat er een goudachtige glans over de vleugels lag, terwijl de vogel geheel donker gekleurd was. Nu was mijn vraag of dit een purperreiger kan geweest zijn en zoo ja is het dan mogelijk, dat deze hier in de lage weilandenstreek constant voorkomt en nestelt. Of is het mogelijk maar een verdwaald ex. uit het Naardermeer of de Loosdr. Plassen geweest, die op roof uit was? Zooals u wellicht weet, zijn hier in den omtrek verscheiden plassen (Vinkeveen, Naarden, Nieuwkoop, Abcoude, Zevenhoven). Tot heden mocht ik echter nog nimmer hier in de omtrek een ex. waarnemen.

W. KRUISWIJK, Mijdrecht.

De purperreiger broedt ook hier en daar in de Utrechtsche plassen buiten het Naardermeer; bovendien in Overijsel. De purperreigers schijnen zich bij het zoeken van voedsel niet zoo ver van hun broedplaatsen te verwijderen als de blauwe reigers. Daarom vind ik het altijd wel prettig, om berichten te ontvangen over voedsel zoekende purperreigers. T.

Een slakkensteen. — Je kunt de zanglijsters geen grooter genoegen doen, dan op een plaats, waar weinig steenen of hardheden zijn, b.v. in de duinen, hier en daar een baksteen neer te leggen. Dadelijk zijn ze er bij, om daar hun slakken op stuk te slaan. In de

Een „slakkensteen” in Thijssse's Hof.

duinen moeten zij zich dikwijls behelpen met een blootgewaaide wortel van een duindoornstruik of zoo iets. Meteen kunt ge eens zien, hoe knap ze zijn in het zoeken van slakken. De hierbij afgebeelde steen had in drie dagen tijds de stoffelijke overblijfselen van minstens 47 slakken om zich heen liggen.

T.

Broeden van sijsjes in Nederland. — Het feit staat onomstootelijk vast, dat in den zomer van 1929 in tal van pijnbosschen in verschillende Nederlandsche provincies vele sijsjes, zoowel oude- als jonge vogels, zijn waargenomen. Ook in 1887 en 1891 blijkt dit het geval te zijn geweest.

P. A. Hens te Valkenburg acht de mogelijkheid, dat wij hier met broedgevallen te doen

hadden, zeer waarschijnlijk. De bekende Limburgsche ornitholoog zegt hiervan het volgende:

„Ik geloof, dat de vogels gedurende het broeden onopgemerkt zijn gebleven; ook al omdat natuurlijk niemand de dieren als broedvogel hier verwachtte. Ik moet tot mijn schande bekennen, dat het mij ook zoo gegaan is. Eerst toen begin Juli door meerdere personen mij werd medegedeeld, dat zich reeds geruimen tijd sijsjes op de ruïne in de dennen ophielden en zij zelfs de ouden de jongen hadden zien voeren, ben ik er ook op gaan letten, doch toen was het natuurlijk voor het vinden van een nest te laat. Daarbij vergete men niet, dat het nest van het sijsje zeer moeilijk te vinden is. Vandaar het sprookje, dat het onzichtbaar zou zijn. Bovendien staat het meest zeer hoog in naaldboomen, terwijl de vogels gedurende den broedtijd zich gewoonlijk tamelijk stil en in zich zelf gekeerd ophouden in de toppen der boomen. Een en ander gevoegd bij het feit, dat men de soort in den zomer hier als broedvogel in het geheel niet verwacht, verklaart m.i. waarom geen nesten gevonden werden. Wij hebben er gewoon niet aan gedacht, deze te zoeken, totdat we door de aanwezigheid der vluchtige jongen, die met de ouden in den nazomer natuurlijk gingen rondzwerven, misschien wel vrij ver van de broedplaatsen, bemerkten wat we verzuimd hadden. In Augustus bijv. waren de vogels hier van de ruïne van Valkenburg's kasteel verdwenen.

Trouwens waarom zou het broeden in onze dennenbosschen niet aannemelijk zijn, indien men nagaat, dat in de landen om ons heen, zelfs niet ver van onze grenzen, zulks meer of minder regelmatig is vastgesteld? (Natuurhistorisch Maandblad, Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, 28 Maart 1930).

De zomers van 1891 en 1929 volgden beide op een buitengewoon strengen winter. Zou er ook verband bestaan tusschen het hier te lande broeden van sijsjes en het daaraan voorafgaan van buitengewoon strenge winters?

W. VAN HARENCARSPÉL.

Een kienstobbe. — We waren in Fochtelloo en het Fochteloer Veen met zijn woudreusresten, reusachtige kienstobben met soms een stamvoet van circa 3 M. doorsnede en met

De Kienstobbe in het veen bij Fochtelloo.

wortels van 5 à 6 M. Tenminste dat is boven het veen zichtbaar. Wat een majestueus woud moet hier gestaan hebben, toen de steentijdmensch moest wijken voor het opdagend